

Først vil jeg takke for invitasjonen til lanseringen av Rovdata.

Jeg har gledet meg til denne dagen lenge, og jeg gleder meg fortsatt til å se resultatene av arbeidet Rovdata skal gjøre når det nå kommer i gang for fullt!

Kunnskap

Jeg er blitt sitert på at det er tre ting som er viktig i rovviltforvaltningen: kunnskap, kunnskap og kunnskap [Arnfinn Nergård, Leder i Rovviltnemnda i region 5, Hedmark under rovviltkonferansen på Hamar i oktober]. Og det er helt sant: sentralt i naturmangfoldloven står kravet om at all forvaltning av natur skal være kunnskapsbasert. Dette gjelder også forvaltning av rovvilt.

Dette handler både om vitenskapelig kunnskap og erfaringsbasert kunnskap. Det er i skjæringspunktet mellom vitenskap og erfaring at det fattes gode vedtak. En felles virkelighetsforståelse er avgjørende for å minimere konfliktene.

Det er **ikke** slik at erfaringsbasert kunnskap er lik **lokalt**, og vitenskapelig kunnskap er lik **sentralt**.

Rovdata er en enhet som skal jobbe for å bruke begge typer kunnskap: en utstrakt vitenskaplig kunnskap forent med den erfaringsbaserte kunnskapen som finnes hos så mange!

Overvåkning store rovdyr – et tilbakeblikk

Det kan være lett å glemme at den kunnskapen vi sitter med nå, er resultat at nitidig arbeid og planlegginger.

St.meld. 1992: Mangelfull kunnskap om antall av de ulike artene

- Ingen systematisk, koordinert bestandsregistrering på landsbasis.
- Registreringene ble utført på fylkesnivå.
- Metoder for registrering var lite utviklet.
- Økt fokus og innsats på overvåking og forskning.

St.meld. 1997: Kunnskapsnivået var betydelig forbedret

- Bedre metodikk –artsspesifikk, reproduksjon.
- Økt fokus på lokal medvirkning – konfliktdemping.
- Styrking av overvåkingsarbeidet – koordinert innsats på tvers av fylkes-og landegrenser.
- Økt krav til presisjon i forvaltningen

St.meld. 2004: *Et av verdens beste overvåkingsprogram for store rovdyr!*

- Bestandsestimater er en kilde til konflikt.
- God kvalitet på overvåkingen og økt lokal medvirkning, er den beste måten å redusere konfliktnivået på.
- Ytterligere økte krav til presisjon i forvaltningen –presise bestandsmål.

[Bildet er av et jervespor]

Soria Moria II

I Soria Moria II er det flere punkter som direkte og indirekte omhandler overvåking av rovvilt.

De mest direkte formuleringene er:

“Regjeringen vil styrke overvåking og bestandsregistrering av rovdyr betraktelig . Det skal gjennomføres årlig DNA-registrering av bjørn og jerv over hele landet, og den lokale deltakelsen i bestandsregistreringen skal økes”

“Regjeringen vil at all forvaltning av rovdyr skal bygge på vitenskapelig- og erfaringsbasert kunnskap. Nasjonalt overvåkingsprogram for store rovdyr skal ha overordnet ansvar for bestandsregistreringen.”

Men kunnskapen om bestandene er helt grunnleggende for alt vi gjør i rovviltforvaltningen, og er for eksempel viktig i dagens erstatningsordninger for husdyr og tamrein tatt av rovvilt.

Bestandsovervåkning er grunnmuren

Man kan sammenligne bestandsovervåkingen med grunnmuren i et byggverk. Grunnmuren er det viktigste for at et hus skal stå støtt. Overført til rovviltforvaltningen, er det lett å forstå at dersom grunnmuren, dvs bestandsovervåkingen, har feil, eller står ustøtt med dårlig forankring i befolkningen, mangler forvaltningen grunnlaget det må ha for å ta riktige avgjørelser.

Årsaken til at det er så nødvendig med et mest mulig presist overvåkingssystem av rovvilt i Norge, er at vi, til forskjell fra de fleste andre, har eksakte og relativt lave bestandsmål. Regjeringen har som målsetting at rovviltforvaltningen skal skje på en slik måte at antall ynglinger holdes så nær bestandsmålene som mulig. Skal forvaltningen lykkes med dette, er kvaliteten på overvåkingen helt sentral.

Vi har et av verdens beste overvåkingssystem for rovvilt, men likevel er det til en viss grad avvik mellom rapporteringen fra overvåkingssystemet og lokale oppfatninger om rovviltbestandenes størrelse. Det er viktig at vi tar denne utfordringen på alvor. Uten mest mulig felles virkelighetsoppfatning, er det vanskelig å redusere konfliktene.

Feltarbeid og datasammenstilling

Arbeidet i felt med innsamling av data, fungerer etter det jeg kjenner til svært godt. Det utføres av mange flittige folk, med stor lokalkunnskap, kunnskap om naturen og kunnskap om metodene som benyttes. Selvsagt er det en mulighet for forbedring også her, og dette må vi som setter rammebetingelsene ha i tankene. Opprettelsen av Rovdata er et uttrykk for at vi har sett størst behov for endring når det gjelder bruken av den data som blir samlet inn. Det er et behov for styrking av datahåndteringen og dataformidlingen i sammenstillingsleddet. Det har også vært et behov for klarere skille mellom forvaltning og overvåkning, for at rollene skal forstås utad.

Nysatsingen med etablering av Rovdata, er et klart signal om at det satses sterkt også økonomisk. Resultatet av Rovdata er forhåpentligvis at konfliktnivået senkes!

Vi har ett av verdens beste bestandsovervåkninger for rovvilt! Dette er det grunn til å være stolte av. Samtidig er det viktig at vi har realistiske forventninger til hva det er mulig, og ønskelig, å ha oversikt over! Det er tross alt snakk om ville dyr. Selv om enkelte av dyrene er radiomerka, er de ikke radiostyrte!

Regjeringens forventninger

Opprettelsen av Rovdata er et løft som hele Regjeringen står bak. Det er et tydelig signal fra vår side at dette er en viktig jobb når det prioriteres en så stor sum penger til dette.

Forvaltning og overvåking

Vi har en forventning om at opprettelsen av Rovdata fører til et klart skille mellom forvaltning og overvåking, både i teoretisk og praktisk forstand.

Det skal ikke være rom for å tro at de som overvåker bestandene, og dermed finner ut hvor mange rovvilt vi har, også vedtar kvoter eller bestemmer hvordan forvaltningen av rovviltet skal være.

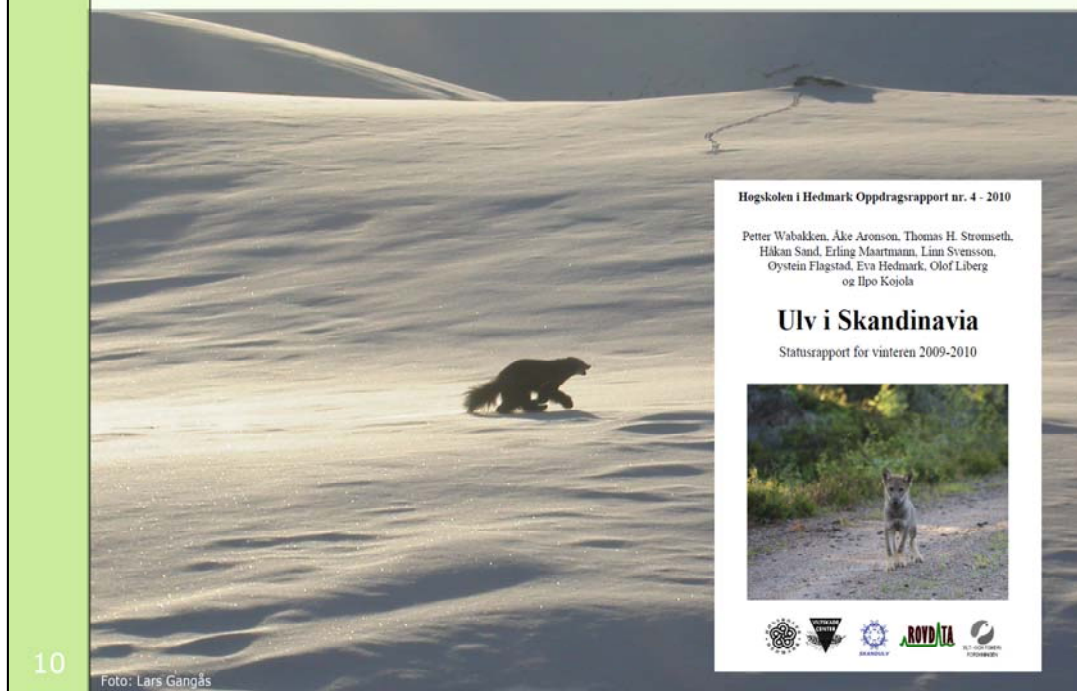
Det er viktig å styrke identiteten og ansvaret med en egen enhet!

Rovdata er et serviceorgan

Rovdata skal være et serviceorgan rettet mot ulike brukergrupper, både enkeltpersoner, forvaltning, media og forskere. Alle skal vite at det er hit de skal henvende seg. Rovdata skal ha førstehåndskunnskap om bl.a. metodikk og resultater ut til brukerne.

Systematisk gjennomgang av data

Vi i regjeringen ønsker også at Rovdata skal bidra med systematisk gjennomgang av data, og være tydelig i offentliggjøringen av data med hensyn til innhold og tidspunkt. Videre vil det være viktig at Rovdata jobber med videreutvikling av metoder for overvåkning. Mye er veldig bra, men noe kan bli bedre!

Takk for oppmerksomheten!

Gratulerer med etableringen av Rovdata.

Jeg takker Miljøverndepartementet for rask oppfølging av et viktig anliggende i Soria Moria II.

Med Rovdata forventes det at datakonflikten, som alltid har vært en betydelig del av rovviltkonflikten, blir redusert vesentlig.

Jeg har tiltro til at Rovdata vil bidra til å redusere lokalbefolkningens opplevelse av tilsidesetting av egne erfaringer opp mot offisielle bestandsestimat.

Pass derfor godt på integriteten som selvstendig enhet under NINA.

Jeg ønsker leder og medarbeidere lykke til med arbeidet med formidling av rovviltdata og med drift og utvikling av det Nasjonale overvåkingsprogrammet for store rovdyr.

Med hilsen

Ola Heggem, statssekretær i Landbruks- og matdepartementet

Med lanseringen av Rovdata går det opp ett nytt spor i rovviltforvaltningen!

En kunnskapsbasert debattflate vil gi oss et konstruktivt utgangspunkt for å finne gode løsninger på de utfordringene vi står ovenfor. Rovdata er sentral i anskaffelse av data som ligger til grunn!

Vi må i felleskap søke løsningene, og ikke problemene. Jeg er overbevist om at Rovdata vil være et stort skritt i retning av løsningsorientering.